

Rolnummer 5483
Arrest nr. 78/2013 van 6 juni 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 63, § 3, van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 16 maart 1968, gesteld door de Politierechtbank te Gent.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Moerman, E. Derycke en P. Nihoul, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 7 september 2012 in zake het openbaar ministerie tegen D.V., waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 19 september 2012, heeft de Politierechtbank te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 63, § 3, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door aan de in artikel 59, § 1, van dezelfde wet bedoelde overheidspersonen de verplichting op te leggen om op verzoek van de personen bedoeld in 1° en 2° van hetzelfde artikel van dezelfde wet bij wijze van tegenexpertise, die personen een bloedproef te laten ondergaan wanneer er bij hen een alcoholconcentratie van tenminste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht werd gemeten, daar waar diezelfde mogelijkheid tot het vragen van een tegenexpertise én de plicht aan de bevoegde overheidspersonen om aan een dergelijk verzoek gevolg te geven niet wettelijk is voorzien, wanneer de aanvrager een persoon is bij wie een alcoholconcentratie van minstens 0,22 maar minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht werd gemeten, terwijl ook die laatste alcoholconcentratie tot een (weliswaar mildere) strafrechtelijke veroordeling van de betrokkene kan leiden ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- D.V.;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 17 april 2013 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. K. Poplemon *loco* Mr. J. Cansse, advocaten bij de balie te Gent, voor D.V.;
 - . Mr. B. Van Hyfte, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers E. De Groot en P. Nihoul verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeskil*

D.V. staat voor de Politie rechtbank te Gent terecht voor het besturen van een voertuig onder invloed van alcohol. De ademanalyse gaf een resultaat van 0,34 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht.

De Politierechtbank stelt vast dat artikel 34 van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 16 maart 1968 (hierna : Wegverkeerswet), wat de strafmaat betreft een onderscheid maakt tussen, enerzijds, een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht en, anderzijds, een alcoholconcentratie van meer dan 0,22 milligram maar minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht.

Uit artikel 63, § 3, van de Wegverkeerswet leidt de Politierechtbank af dat de betrokkene slechts een tegenexpertise door middel van een bloedproef kan vragen wanneer de ademanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht meet. Bij een alcoholconcentratie van meer dan 0,22 milligram maar minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht, is in die mogelijkheid tot tegenexpertise wettelijk dus niet voorzien.

D.V. verzoekt de Politierechtbank daarover een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof. De Politierechtbank acht het aangewezen om op dat verzoek in te gaan.

III. *In rechte*

- A -

A.1. De Ministerraad zet uiteen dat het in het geding zijnde verschil in behandeling zijn oorsprong vindt in de wet van 18 juli 1990 « tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968 en van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen » en dat één van de doelstellingen van die wet erin bestond het rijden onder invloed tegen te gaan. Hij doet gelden dat de wetgever ervoor heeft geopteerd de bloedproef te vervangen door een analyse van de uitgeademde lucht, omdat voor een bloedproef het optreden van een geneesheer is vereist, wat omslachtig is en een enorm tijdverlies met zich meebrengt. Slechts in de gevallen waarin een ademtest en een ademanalyse niet kunnen worden uitgevoerd en in het geval waarin een bloedproef bij wijze van tegenexpertise wordt gevraagd door de betrokkene bij wie een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten, kan een beroep worden gedaan op de bloedproef.

A.2. De Ministerraad is van oordeel dat de in het geding zijnde bepaling bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Hij meent dat het verschil in behandeling steunt op een objectief criterium, meer bepaald de hoeveelheid alcoholconcentratie per liter uitgeademde alveolaire lucht, gemeten door middel van een ademanalyse. Hij wijst erop dat de bloedproef bij wijze van tegenexpertise kan worden gevraagd door de personen bij wie een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten (artikel 34, § 2, 1°, van de Wegverkeerswet), en dus niet door de personen bij wie de alcoholconcentratie minder bedraagt (artikel 34, § 1). De Ministerraad wijst ook erop dat het verschil in behandeling aansluit bij het in de wet bepaalde onderscheid op het vlak van de strafsancie - de strafsancie verschilt naargelang het een inbreuk op artikel 34, § 1, dan wel op artikel 34, § 2, 1°, van de Wegverkeerswet betreft - en bij het onderscheid op het vlak van het voorstel tot het innen van een som, dat verplicht moet worden gedaan wanneer de alcoholconcentratie minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde lucht bedraagt en meer dan 0,22 milligram, maar facultatief is bij een alcoholconcentratie van 0,35 milligram of meer. Uit de parlementaire voorbereiding leidt hij af dat de lichtere bestraffing en het verplichte karakter van het voorstel tot het innen van een som voor de in artikel 34, § 1, van de Wegverkeerswet bedoelde gevallen, zijn ingegeven door de overweging dat de bestraffing veeleer als een waarschuwing dient te worden beschouwd. Het beleid ten aanzien van die lichtere overtredingen is volgens de Ministerraad in de eerste plaats gericht op een snelle afhandeling via de inning van een som en dus buiten de politierechtbanken, zodat eventuele problemen van bewijsvoering zich in dergelijke gevallen niet voordoen.

A.3. De Ministerraad meent dat het in het geding zijnde verschil in behandeling eveneens pertinent en evenredig is ten aanzien van het door de wetgever nagestreefde doel. De vervanging van de bloedproef, die voorheen gold als enig bewijs van alcoholintoxicatie, door een ademtest en -analyse, heeft volgens hem als voordeel dat het resultaat van de test onmiddellijk beschikbaar is, waardoor ook de controles aanzienlijk kunnen worden verhoogd, wat een preventieve invloed heeft op het gedrag van de bestuurders. Hij meent ook dat de beperking van de bloedproef tot de gevallen waarin een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per

liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten, redelijk is verantwoord door de vaststelling dat voor die gevallen zwaardere straffen zijn bepaald. Indien de wetgever ook voor de lichtere gevallen van alcoholintoxicatie had voorzien in de mogelijkheid om de bloedproef te eisen, dan zou hij volgens de Ministerraad afbreuk hebben gedaan aan de reeds vermelde doelstelling om het tijdverlies en de administratieve rompslomp die gepaard gaan met de bloedproef zo veel als mogelijk weg te werken.

A.4. De Ministerraad doet gelden dat de ademtest en de ademanalyse volstrekt betrouwbaar zijn. Hij verwijst naar de parlementaire voorbereiding waaruit blijkt dat een wetenschappelijk comité werd belast met een studie van de desbetreffende apparatuur en dat uit het rapport van dat comité is gebleken dat die apparatuur zeer betrouwbaar is. Hij meent dan ook dat de rechten van verdediging van personen bij wie een alcoholconcentratie van minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten, voldoende zijn gewaarborgd, des te meer daar zij een tweede en, in voorkomend geval, een derde ademanalyse kunnen vragen (artikel 59, § 3, van de Wegverkeerswet). Indien de betrokkenen niet ingaan op het voorstel tot het innen van een som, zijn hun rechten van verdediging volgens de Ministerraad bovendien afdoende gewaarborgd in de procedure voor de politierechtbank. Hij meent daarbij dat het tot de beleidsvrijheid van de wetgever behoort om de beoordelingsvrijheid van de politierechtbank op het vlak van de toegelaten bewijsmiddelen te beperken en dat de beperking te dezen in redelijkheid wordt verantwoord door de door de wetgever nagestreefde doelstellingen. Hij besluit dat de wetgever redelijk heeft gehandeld door voor de lichtere overtredingen een snellere en eenvoudiger afhandeling na te streven, en voor de zwaardere inbreuken te voorzien in een procedure met meer waarborgen.

A.5. D.V., beklagde voor de verwijzende rechter, meent dat de prejudiciële vraag bevestigend dient te worden beantwoord. Uit de in het geding zijnde bepaling leidt hij af dat de bloedproef bij wijze van tegenexpertise een recht is van de beklagde en een plicht voor de daartoe gewettigde overheidspersonen indien er sprake is van een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht, en, *a contrario*, dat dat recht niet toekomt aan een beklagde wanneer er sprake is van een alcoholconcentratie van minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht. Hij is van oordeel dat de in het geding zijnde bepaling niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet omdat de rechten van verdediging van de eerste categorie van beklaagden ruimer zijn dan die van de tweede categorie. Hij doet gelden dat uitgerekend bij strafrechtelijke inbreuken die enkel door technische middelen kunnen worden vastgesteld, de mogelijkheid zou moeten worden geboden om de goede werking van de apparatuur te laten controleren.

A.6. Het feit dat de wet voor de tweede categorie van beklaagden voorziet in lichtere straffen dan voor de eerste categorie, kan volgens D.V. niet volstaan om het in het geding zijnde verschil in behandeling te verantwoorden. Hij meent dat een mildere bestraffing geen reden vormt voor een beperking van de rechten van verdediging. Dit geldt volgens hem des te meer daar er te dezen slechts van een mildere bestraffing kan worden gesproken wat de wettelijk bepaalde maxima betreft. Voor de tweede categorie van beklaagden voorziet de wet immers in een geldboete van 25 tot 500 euro, terwijl voor de eerste categorie is voorzien in een geldboete van 200 tot 2 000 euro. Hij wijst daarbij erop dat tussen 200 en 500 euro de bedragen van de geldboetes elkaar overlappen.

A.7. De omstandigheid dat de beklaagden van de tweede categorie het recht hebben om een tweede en in voorkomend geval een derde ademanalyse te vragen, is volgens D.V. niet relevant, vermits ook de beklaagden van de eerste categorie dat recht hebben. D.V. is het bovendien niet eens met de stelling van de Ministerraad dat de rechten van verdediging zijn gevrijwaard voor de politierechtbank, omdat die rechtbank enkel rekening kan houden met de resultaten van de ademanalyse en niet in de mogelijkheid is om nog een tegenexpertise bij wijze van bloedproef te bevelen. Hij doet daarbij gelden dat de wetgever weliswaar de beoordelingsbevoegdheid van de rechter enigszins kan beperken, maar dat hij daarbij het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie dient te eerbiedigen. Ten slotte betwist hij de stelling van de Ministerraad dat de pakkans wordt vergroot door het in het geding zijnde verschil in behandeling.

A.8. D.V. wijst nog erop dat voor de straf van het verval van het recht tot sturen de wet geen onderscheid maakt naar gelang van de hoeveelheid alcoholintoxicatie.

A.9.1. De Ministerraad antwoordt dat er wel degelijk een verschil in bestraffing is naargelang de alcoholconcentratie meer of minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht bedraagt. Hij wijst erop dat de minimumboete bij de zwaardere intoxicatie acht maal hoger ligt dan bij de lichtere intoxicatie en de maximumboete vier maal hoger. De zwaardere bestraffing van personen bij wie een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten, blijkt volgens hem ook uit de verzwaaring van de straffen ten aanzien van diegenen die eerder voor een dergelijke intoxicatie werden

veroordeeld, terwijl een dergelijke verzwarende niet geldt ten aanzien van diegenen die eerder werden veroordeeld voor een lichtere alcoholintoxicatie (artikel 36 van de Wegverkeerswet).

A.9.2. Met betrekking tot het verval van het recht tot sturen, antwoordt de Ministerraad dat die straf slechts een begeleidend en geen autonome straf is, en dat er wel degelijk in de wet op dat vlak verschillen in bestraffing bestaan naar gelang van de hoeveelheid alcoholintoxicatie, doordat de wet bij zwaardere intoxicatie de rechter in bepaalde gevallen de verplichting oplegt om het verval van het recht tot sturen uit spreken, terwijl die verplichting bij lichtere intoxicatie niet bestaat.

A.9.3. Wat de door D.V. aangevoerde beperking van de rechten van verdediging betreft, doet de Ministerraad nogmaals gelden dat de ademtest en de ademanalyse volstrekt betrouwbaar zijn en dat de goede werking van de apparatuur wordt gewaarborgd door de verplichting tot homologatie van de gebruikte toestellen (artikel 59, § 4, van de Wegverkeerswet). Hij wijst erop dat het koninklijk besluit van 21 april 2007 betreffende de ademtesttoestellen en de ademanalysetoestellen onder meer erin voorziet dat die toestellen moeten voldoen aan de technische voorschriften van de bijlagen bij het koninklijk besluit of aan evenwaardige Europese normen, het voorwerp moeten uitmaken van een modelgoedkeuring, geïjkt en geherijkt moeten worden en het voorwerp moeten uitmaken van een technische controle.

- B -

B.1.1. De prejudiciële vraag betreft artikel 63, § 3, van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 16 maart 1968 (hierna : Wegverkeerswet), dat bepaalt :

« De in [artikel] 59, § 1 bedoelde overheidspersonen moeten op verzoek van de personen bedoeld in 1° en 2° van dezelfde paragraaf, en bij wijze van tegenexpertise, deze personen een bloedproef laten ondergaan door een daartoe opgevorderde geneesheer indien de ademanalyse, bekomen na toepassing van artikel 59, § 3, een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht meet ».

B.1.2. Artikel 59 van de Wegverkeerswet, waar de in het geding zijnde bepaling naar verwijst, bepaalt :

« § 1. De officieren van gerechtelijke politie die hulpofficier zijn van de procureur des Konings [en] het personeel van het operationeel kader van de federale en lokale politie kunnen een ademtest opleggen die erin bestaat te blazen in een toestel dat het niveau van de alcoholopname in de uitgeademde alveolaire lucht aangeeft :

1° aan de vermoedelijke dader van een verkeersongeval of aan ieder die het mede heeft kunnen veroorzaken, zelfs indien hij het slachtoffer ervan is;

2° aan ieder die op een openbare plaats een voertuig of een rijdier bestuurt of een bestuurder begeleidt met het oog op de scholing;

3° aan ieder die op het punt staat om op een openbare plaats een voertuig of een rijdier te besturen of op het punt staat een bestuurder te begeleiden met het oog op de scholing.

§ 2. De overheidsagenten bedoeld in § 1 kunnen in dezelfde omstandigheden, zonder voorafgaande ademtest, een ademanalyse opleggen, die erin bestaat te blazen in een toestel dat de alcoholconcentratie in de uitgeademde alveolaire lucht meet.

§ 3. Op verzoek van de in § 1, 1° en 2°, bedoelde personen aan wie een ademanalyse werd opgelegd, wordt onmiddellijk een tweede analyse uitgevoerd en, indien het verschil tussen deze twee resultaten meer bedraagt dan de door de Koning bepaalde nauwkeurigheidsvorschriften, een derde analyse.

Indien het eventuele verschil tussen twee van deze resultaten niet meer bedraagt dan de hierboven bepaalde nauwkeurigheidsvorschriften, wordt het laagste resultaat in aanmerking genomen.

Indien het verschil groter is, wordt de ademanalyse als niet uitgevoerd beschouwd.

§ 4. De toestellen gebruikt voor de ademtest en voor de ademanalyse moeten gehomologeerd zijn, op kosten van de fabrikanten, invoerders of verdelers die de homologatie aanvragen, overeenkomstig de bepalingen vastgesteld door de Koning die bovendien bijzondere gebruiksmodaliteiten van deze toestellen kan vaststellen ».

B.2. Het Hof wordt gevraagd of artikel 63, § 3, van de Wegverkeerswet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat de officieren van gerechtelijke politie die hulpofficier zijn van de procureur des Konings en het personeel van het operationeel kader van de federale en lokale politie ertoe zijn gehouden de personen bij wie door middel van een ademanalyse een alcoholconcentratie wordt gemeten van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht, op hun verzoek een bloedproef te laten ondergaan bij wijze van tegenexpertise, terwijl dat niet het geval is wanneer een alcoholconcentratie van ten minste 0,22 milligram en minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten.

B.3. De in het geding zijnde bepaling roept een verschil in behandeling in het leven tussen, enerzijds, de personen bij wie door middel van een ademanalyse een alcoholconcentratie wordt gemeten van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht en, anderzijds, de personen bij wie een alcoholconcentratie wordt gemeten van ten minste 0,22 milligram en minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht, doordat enkel de eerste categorie van personen beschikt over een recht op een tegenexpertise door middel van een bloedproef.

B.4. Dat verschil in behandeling berust op het criterium van de bij die personen door middel van een ademanalyse gemeten hoeveelheid alcoholconcentratie per liter uitgedemde alveolaire lucht.

B.5.1. De in het geding zijnde bepaling gaat terug op de wet van 18 juli 1990 « tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968 en van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen ».

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever met die wet « de verkeersveiligheid drastisch [wou] verbeteren », onder meer door « de pakkans en de daarbij aansluitende bestraffing te verhogen » (*Parl. St.*, Kamer, 1989-1990, nr. 1062/1, p. 5).

B.5.2. Met betrekking tot het rijden onder invloed vermeldt de parlementaire voorbereiding :

« Op dit ogenblik bedraagt de strafbare drempel 0,8 g per liter bloed en kan het bewijs van de overtreding enkel worden vastgesteld door de analyse van het bloed.

Aangezien het bloedmonster slechts mag genomen worden door een geneesheer, levert de huidige procedure in de praktijk heel wat moeilijkheden op; zij betekent onder meer een enorm tijdverlies en omslachtigheid voor de politie en de rijkswacht.

Daarom wordt voorgesteld om de bloedproef te vervangen door een ademanalyse door middel van elektronische apparatuur.

Dergelijke apparaten zijn al in gebruik in verschillende landen, onder meer Oostenrijk, Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

De interministeriële werkgroep die de wijziging van de wet op dit domein heeft voorbereid, heeft een wetenschappelijk comité gelast met een diepgaande studie van deze elektronische apparaten.

Uit het rapport van dit wetenschappelijk comité blijkt duidelijk dat de ademanalyse even geldig is [als] de bloedanalyse om het alcoholopnameniveau van een bestuurder vast te stellen en dat deze apparaten zeer betrouwbaar zijn.

[...]

Het resultaat van de analyse is onmiddellijk beschikbaar door middel van een digitale aanduiding op het toestel. Om elke latere betwisting uit te sluiten, wordt het resultaat eveneens gedrukt en bij het proces-verbaal gevoegd.

Teneinde de alcoholopname op het terrein vast te stellen zal de huidige ademtest, die erin bestaat om in een blaaspijpje te blazen, eveneens worden vervangen door een nieuwsoortige ademtest, die erin bestaat om in een draagbaar elektronisch apparaatje te blazen, dat een eerste aanduiding geeft over het alcoholgehalte in de uitgeademde lucht.

Indien het strafbaar alcoholgehalte is bereikt of overschreden, zal het resultaat moeten bevestigd worden door de boven beschreven ademanalyse-apparatuur.

[...]

Politie of rijkswacht zullen geen keuze kunnen maken tussen de ademanalyse en de bloedproef. Zij moeten tot de analyse van de uitgeademde lucht overgaan en kunnen enkel de bloedproef opleggen in de gevallen die uitdrukkelijk worden vermeld » (*Parl. St.*, Kamer, 1989-1990, nr. 1062/1, pp. 7-8).

B.5.3. Daaruit blijkt dat de wetgever, zich baserend op een rapport van een wetenschappelijk comité, ervan is uitgegaan dat « de ademanalyse even geldig is [als] de bloedanalyse om het alcoholopnameniveau van een bestuurder vast te stellen » en dat de desbetreffende « apparaten zeer betrouwbaar zijn », wat door de beklagde voor de verwijzende rechter niet wordt tegengesproken.

Om de betrouwbaarheid van de gebruikte toestellen te waarborgen, heeft de wetgever overigens erin voorzien dat die toestellen moeten worden gehomologeerd overeenkomstig de bepalingen vastgesteld door de Koning, die bovendien bijzondere gebruiksmodaliteiten ervan kan vaststellen (artikel 59, § 4, van de Wegverkeerswet). Ter uitvoering van die bepaling voorziet het koninklijk besluit van 21 april 2007 betreffende de ademtesttoestellen en de ademanalysetoestellen onder meer erin dat de ademanalysetoestellen dienen te worden onderworpen aan een modelgoedkeuring, aan een eerste ijk, aan een herijk en aan een technische controle.

B.5.4. Uit de aangehaalde parlementaire voorbereiding blijkt eveneens dat de wetgever de bloedproef heeft vervangen door een ademanalyse, omdat een « bloedmonster slechts mag genomen worden door een geneesheer », waardoor die proef « een enorm tijdverlies en omslachtigheid voor de politie en de rijkswacht » met zich meebrengt. Het resultaat van een ademanalyse is daarentegen « onmiddellijk beschikbaar door middel van een digitale aanduiding op het toestel ».

B.6. Gelet op het uitgangspunt van de wetgever dat de betrouwbaarheid van de ademanalyse wetenschappelijk is aangetoond en rekening houdend met de voormelde motieven betreffende de efficiëntie van de alcoholcontroles, is het ten aanzien van de in B.5.1 vermelde doelstellingen niet zonder redelijke verantwoording dat de bloedproef principieel werd vervangen door de ademanalyse.

B.7. Niettemin werd de bloedproef voor specifieke situaties behouden, meer bepaald voor de gevallen waarin de andere methodes om de alcoholintoxicatie te meten, niet kunnen worden uitgevoerd (artikel 63, § 1, van de Wegverkeerswet), en voor het geval waarin een persoon bij wie door middel van een ademanalyse een alcoholconcentratie wordt gemeten van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht, verzoekt om een tegenexpertise door middel van een bloedproef (artikel 63, § 3).

B.8.1. De parlementaire voorbereiding van de voormelde wet van 18 juli 1990 doet ervan blijken dat de beperking van het recht op een tegenexpertise door middel van een bloedproef tot de gevallen waarin een alcoholconcentratie wordt gemeten van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht, is ingegeven door de overweging dat de wet voor die gevallen van alcoholintoxicatie voorziet in zwaardere straffen (*Parl. St.*, Senaat, 1989-1990, nr. 967-2, p. 21).

B.8.2. Artikel 34 van de Wegverkeerswet bepaalt :

« § 1. Met geldboete van 25 euro tot 500 euro wordt gestraft hij die op een openbare plaats een voertuig of een rijdier bestuurt, of een bestuurder begeleidt met het oog op de scholing, terwijl de ademanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,22 milligram en minder dan 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht meet of de bloedanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,5 gram en minder dan 0,8 gram per liter bloed aangeeft.

Bij herhaling binnen drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan worden deze straffen verdubbeld.

§ 2. Met geldboete van 200 euro tot 2 000 euro, wordt gestraft :

1° hij die op een openbare plaats een voertuig of een rijdier bestuurt of een bestuurder begeleidt met het oog op de scholing, terwijl de ademanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht meet of de bloedanalyse een alcoholconcentratie van ten minste 0,8 gram per liter bloed aangeeft;

[...] ».

Artikel 36 van die wet bepaalt :

« Met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van 400 euro tot 5 000 euro of met een van die straffen alleen en het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig voor een duur van ten minste drie maanden en ten hoogste vijf jaar of voorgoed, wordt gestraft hij die, na een veroordeling met toepassing van artikel 34, § 2 of artikel 35 of artikel 37*bis*, § 1, een van deze bepalingen binnen drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan opnieuw overtreedt.

In geval van nieuwe herhaling binnen drie jaar na de tweede veroordeling, kunnen de hierboven bepaalde gevangenisstraffen en geldboeten worden verdubbeld ».

B.8.3. De geldboetes verschillen derhalve substantieel - zowel wat de minima, als wat de maxima betreft - naargelang de gemeten alcoholconcentratie per liter uitgeademde alveolaire lucht 0,35 milligram of meer, dan wel minder dan 0,35 milligram bedraagt. Bovendien kunnen de personen bij wie een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten, in geval van herhaling worden gestraft met een gevangenisstraf, wat niet het geval is voor de andere categorie van personen. Blijkens de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 juli 1990 is die differentiatie ingegeven door de vaststelling dat het risico op ongevallen sterk toeneemt bij een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht (*Parl. St.*, Kamer, 1989-1990, nr. 1062/1, p. 9).

B.9. De differentiatie op het vlak van de strafmaat sluit aan bij de in de Wegverkeerswet vervatte regeling betreffende de onmiddellijke inning van een som. Voor de lichtere vormen van alcoholintoxicatie voorziet artikel 65, § 1, van die wet erin dat de verbalisanten verplicht zijn om aan de betrokken bestuurder de onmiddellijke inning van een som voor te stellen.

Daaruit kan worden afgeleid dat de wetgever ernaar heeft gestreefd de lichtere vormen van alcoholintoxicatie zo veel als mogelijk te laten afhandelen via de onmiddellijke inning van een som - die krachtens het voormelde artikel 65, § 1, gelijk is aan de minimumboete bepaald in artikel 34, § 1, vermeerderd met de opdecimen -, zonder evenwel afbreuk te doen aan het recht van de betrokken bestuurder om niet in te gaan op het voorstel tot inning van een som.

B.10. De wetgever, die een systeem van alcoholcontrole wenste in te voeren dat op bevredigende en efficiënte wijze kon worden toegepast, vermocht ervan uit te gaan dat het, mede gelet op de betrouwbaarheid van de ademanalyse, niet noodzakelijk was te voorzien in een recht op een tegenexpertise door middel van een bloedproef voor de personen bij wie een lichtere vorm van alcoholintoxicatie wordt gemeten, en dit vanwege het feit dat het in dat geval gaat om minder ernstige misdrijven, alsook dat de rechten van verdediging voldoende worden gewaarborgd door de mogelijkheid om een tweede en, in voorkomend geval, een derde ademanalyse aan te vragen, zoals daarin is voorzien in artikel 59, § 3, van de Wegverkeerswet. De beperking van het recht op een tegenexpertise door middel van een bloedproef tot de gevallen waarin een alcoholconcentratie van ten minste 0,35 milligram per liter uitgeademde alveolaire lucht wordt gemeten, is niet onevenredig ten aanzien van de door de wetgever nagestreefde doelstellingen en is redelijk verantwoord.

B.11. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 63, § 3, van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 16 maart 1968, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 6 juni 2013.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

M. Bossuyt